

Bruksela, 16 grudnia 2019 r.
(OR. en)

15154/19

AGRI 622
VETER 113

WYNIK PRAC

Od:	Sekretariat Generalny Rady
Do:	Delegacje
Dotyczy:	Następne kroki na rzecz lepszego przeciwdziałania oszukańczym praktykom w łańcuchu rolno-spożywczym i działań odstraszających – <i>Konkluzje Rady (16 grudnia 2019 r.)</i>

Delegacje otrzymują w załączeniu konkluzje Rady na powyższy temat przyjęte przez Radę w dniu 16 grudnia 2019 r.

**KONKLUZJE RADY W SPRAWIE NASTĘPNYCH KROKÓW NA RZECZ LEPSZEGO
PRZECIWDZIAŁANIA OSZUKAŃCZYM PRAKTYKOM W ŁAŃCUCHU ROLNO-
SPOŻYWCZYM I DZIAŁAŃ ODSTRASZAJĄCYCH**

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

- (1) PRZYPOMINA, że wysoki poziom ochrony jest ogólnym celem polityk UE dotyczących zdrowia, bezpieczeństwa, ochrony środowiska i ochrony konsumentów, jak stwierdzono w art. 114 i 168 TFUE.
- (2) PRZYPOMINA o konkluzjach Rady z 2014 r. w sprawie roli współpracy w zakresie egzekwowania prawa w zwalczaniu przestępstw związanych z żywnością¹.
- (3) STWIERDZA Z NIEPOKOJEM, że oszukańcze praktyki w łańcuchu rolno-spożywczym (fałszowanie żywności) często prowadzą do zagrożeń dla zdrowia publicznego lub strat finansowych dla konsumentów lub podmiotów. Mogą również prowadzić do utraty zaufania do właściwych organów w łańcuchu rolno-spożywczym ogólnie. W rezultacie fałszowanie żywności zagraża bezpieczeństwu żywności i efektywnemu funkcjonowaniu rynku wewnętrznego i potencjalnie może mieć znaczny wpływ na zdrowie publiczne, ochronę konsumentów i legalny handel. Koszt oszukańczych praktyk dla światowego przemysłu spożywczego ocenia się na około 30 mld EUR rocznie.
- (4) PRZYPOMINA, że oszukańcze praktyki to rozpowszechnione zjawisko społeczne, ponieważ są często powiązane z innymi rodzajami przestępstw, takimi jak naruszanie praw pracowników, oszustwa podatkowe, przestępstwa przeciwko środowisku, handel narkotykami i pranie pieniędzy. Mogą być również częścią przestępczości zorganizowanej.

¹ 15908/14

- (5) ZGADZA SIĘ z Komisją, że ochrona konsumentów i podmiotów prowadzących przedsiębiorstwa rolno-spożywcze przed oszukańczymi praktykami nieuczciwych przedsiębiorstw to wyzwanie, które wymaga zwiększonej współpracy transgranicznej pomiędzy stosownymi organami, jak stwierdzono w komunikacie „Jednolity rynek w zmieniającym się świecie – Wyjątkowy atut wymagający nowego politycznego zobowiązania”².
- (6) PODKREŚLA, że każde zakończone sukcesem działanie służące zwalczaniu fałszowania żywności musi być oparte na szybkiej i skutecznej wymianie stosownych informacji, odpowiedniej działalności sprawozdawczej oraz ścisłej współpracy i koordynacji pomiędzy organami w ramach państw członkowskich oraz pomiędzy państwami członkowskimi i Komisją.
- (7) PODKREŚLA, że współpraca pomiędzy organami kontroli żywności i pasz w całym łańcuchu rolno-spożywczym jest warunkiem koniecznym do celów zwalczania fałszowania żywności, ale nie wystarczającym. W koniecznych przypadkach współpraca powinna również obejmować organy zaangażowane w walkę z przestępstwami finansowymi i dotyczyć organów podatkowych, celnych, policyjnych i prokuratorskich oraz innych organów ścigania, jak również takich instytucji jak organy administracyjne ds. bezpieczeństwa i zdrowia w miejscu pracy.
- (8) Z ZADOWOLENIEM PRZYJMUJE różne działania podjęte już przez Komisję w odniesieniu do fałszowania żywności od czasu skandalu z mięsem końskim w 2013 r. W szczególności należy tu wspomnieć o ustanowieniu unijnej sieci na rzecz przeciwdziałania fałszowaniu żywności i systemu pomocy i współpracy administracyjnej, które umożliwiły szybką wymianę informacji na temat potencjalnych transgranicznych przypadków fałszerstw, wyznaczenie Wspólnego Centrum Badawczego (JRC) jako Centrum wiedzy na temat fałszowania żywności i jakości żywności i poprawę dzielenia się danymi przy okazji incydentu dotyczącego fipronilu w 2017 r. i po tym incydencie.
- (9) Z ZADOWOLENIEM PRZYJMUJE przeprowadzone w kwietniu 2019 r. dyskusje na forum sieci na rzecz przeciwdziałania fałszowaniu żywności dotyczące wyzwań w zwalczaniu fałszowania żywności podnoszonych przez Komisję oraz zaangażowanie Komisji i państw członkowskich we wspólną inicjatywę Europlu/Interpolu, ODNOTOWUJE przeprowadzenie operacji OPSON, wymierzonej w handel fałszywą lub niespełniającą wymogów żywnością i napojami, i wyniki operacji OPSON VIII³ – wymierzonej w wykrywanie fałszerstw w sektorze produkcji ekologicznej – w której udział miała unijna sieć na rzecz przeciwdziałania fałszowaniu żywności;

² 14633/18 + ADD 1

³ <https://www.europol.europa.eu/newsroom/news/over-€100-million-worth-of-fake-food-and-drinks-seized-in-latest-europol-interpol-operation>

- (10) UZNAJE, że obecne ramy prawne na szczeblu UE są, co do zasady, odpowiednie, by zwalczać fałszowanie żywności i PODKREŚLA, w szczególności, znaczenie nowych narzędzi w dziedzinach bezpieczeństwa weterynaryjnego i bezpieczeństwa żywności przewidzianych w rozporządzeniu o kontrolach urzędowych (UE) 2017/625⁴; ZAUWAŻA, że pozostają takie wyzwania jak potrzeba specjalnej wiedzy fachowej i międzynarodowe podejście do egzekwowania kontroli w odniesieniu do sprzedaży przez internet.
- (11) ODNOTOWUJE, że pomimo podjętych już kroków konieczne są dalsze działania, by znaleźć sposób na skuteczniejsze zwalczanie fałszowania żywności i odstraszenie od takiej działalności zarówno na szczeblu państw członkowskich, jak i UE.

WZYWA państwa członkowskie i Komisję, by:

- (12) zapewniły, ze swojej strony, pełne wdrożenie odpowiedniego prawodawstwa UE, w szczególności rozporządzenia o kontrolach urzędowych i ostatnio przyjętej dyrektywy o sygnalistach⁵;
- (13) poprawiły powszechne rozumienie kryteriów pozwalających stwierdzić fałszowanie żywności i kontynuowały wysiłki na rzecz wypracowania, na szczeblu UE, prawnej definicji fałszowania żywności;
- (14) umożliwiły, propagowały i wzmacniały współpracę pomiędzy odpowiednimi organami na szczeblu krajowym, europejskim i międzynarodowym;
- (15) wzmacniały obecne systemy i praktyki służące wymianie informacji na temat potencjalnych transgranicznych przypadków fałszowania żywności;
- (16) wyjaśniły odpowiedzialność prawną dotyczącą podmiotów prowadzących przedsiębiorstwa rolno-spożywcze w odniesieniu do fałszowania żywności i opracowały sprawniejsze narzędzia służące propagowaniu praktyki informowania właściwych organów przez te podmioty o podejrzewanych lub stwierdzonych przypadkach fałszowania żywności bez tworzenia nadmiernych obciążeń administracyjnych;

⁴ Dz.U. L 95 z 7.4.2017, s. 1.

⁵ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ochrony osób zgłaszających naruszenia prawa Unii, PE-CONS 78/19 (Dz.U. L 305 z 26.11.2019)

- (17) propagowały zwiększanie wśród konsumentów świadomości w kontekście wyzwań związanych ze sprzedażą przez internet.

WZYWA państwa członkowskie, by:

- (18) wzmocniły swoje kompetencje dotyczące zapobiegania fałszowaniu żywności i badania tego zjawiska oraz skutecznego rozpoznawania pojawiających się zagrożeń;
- (19) przydzielały odpowiednie zasoby na zapobieganie fałszowaniu żywności i prowadziły postępowania dotyczące przypadków takiego fałszowania;
- (20) zapewniły, by ustawodawstwo krajowe umożliwiało proaktywną współpracę pomiędzy odpowiednimi organami i by kary za fałszowanie żywności były na tyle dotkliwe, by odstraszać od popełniania przestępstw oraz by umożliwiało dzielenie się najlepszymi praktykami (np. poprzez protokoły ustaleń) pomiędzy odpowiednimi organami;
- (21) wspierały podmioty prowadzące przedsiębiorstwa rolno-spożywcze i udzielały im wskazówek w opracowywaniu własnych sposobów zarządzania bezpieczeństwem żywności i systemów kontroli jakości z myślą o wykrywaniu – oprócz nieprzestrzegania wymogów bezpieczeństwa i jakości żywności – fałszowania żywności i radzenia sobie z tym zjawiskiem.

WZYWA Komisję, by:

- (22) zapewniła przydzielanie odpowiednich zasobów na konieczne skoordynowane działania w odniesieniu do fałszowania żywności, przeanalizowała istniejące unijne struktury służące prowadzeniu postępowań i kontroli fałszowania żywności, by określić czy zachodzi potrzeba zaktualizowania ich mandatu lub przeorganizowania operacji w zakresie skoordynowanych działań w odniesieniu do fałszowania żywności na szczeblu unijnym, mając na uwadze odpowiedzialność każdego państwa członkowskiego za podejmowanie działań w pierwszej kolejności;
- (23) kontynuowała szkolenia na temat zwalczania fałszowania żywności w ramach programu „Lepsze szkolenia na rzecz bezpieczniejszej żywności”, a w szczególności umożliwiła uczestniczenie wszystkim stosownym organom zaangażowanym w zwalczanie fałszowania żywności;

- (24) zapewniła ustanowienie unijnych ośrodków referencyjnych w zakresie autentyczności i integralności łańcucha rolno-spożywczego, zgodnie z rozporządzeniem o kontrolach urzędowych;
- (25) kontynuowała skoordynowane plany kontroli w zakresie wykrywania fałszowania żywności i prowadzenia postępowań w takich przypadkach;
- (26) poprawiła komunikację pomiędzy systemami informacyjnymi takimi jak system wczesnego ostrzegania o niebezpiecznej żywności i paszach (RASFF) i AAC poprzez skuteczne wdrożenie systemu zarządzania informacjami w zakresie kontroli urzędowych (IMSOC) i przeanalizowała ich stosowanie w celu zwalczania fałszowania żywności z należyтым uwzględnieniem poufności wymaganej w postępowaniu sądowym;
- (27) przeanalizowała jak lepiej uwzględniać informacje pochodzące od podmiotów prowadzących przedsiębiorstwa rolno-spozywowe w działaniach sieci na rzecz przeciwdziałania fałszowaniu żywności;
- (28) przeanalizowała doradczą i koordynującą rolę Komisji w egzekwowaniu kontroli sprzedaży w internecie;
- (29) oceniła potrzebę wzmocnienia przepisów i wytycznych dotyczących identyfikowalności, np. potrzebę bardziej rygorystycznych wymogów dotyczących dokumentacji w tym zakresie;
- (30) kontynuowała prace nad zintegrowaną strategią przeciwko fałszowaniu żywności.